Vlaams Parlement

944 (2016-2017) – Nr. 7
ingediend op 13 december 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jan Bertels en Lieve Maes

over het ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2017

Hoofdstuk 1. Algemeen
Hoofdstuk 10. Financiën en Begroting
Hoofdstuk 11. Inwerkingtreding

verzendcode: FIN

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:
Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:
Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:
944 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda
– Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door de minister 4
1.1. Energetische renovatie 4
1.2. Investeringsaftrek voor materieel en outillage 4
1.3. Zonnepanelen op nationale domeingoederen 5
1.4. Toepassing van de win-winlening voor energiecorporaties 5
1.5. Afbouw belastingvermindering voor dakisolatie 5
1.6. Technische wijzigingen aan regelgeving 6
2. Bespreking 6
2.1. Afdeling 1. Vermindering van de onroerende voorheffing wat de ingrijpende energetische waarde betreft 6
2.2. Afdeling 2. Wijziging aan bepaalde vrijstellingsregelingen wat de onroerende voorheffing betreft 6
2.3. Afdeling 3. De registratiebelasting 8
2.4. Afdeling 4. Het fonds in het kader van de Europese structuurfondsen 9
2.5. Afdeling 5. De win-winlening 9
2.6. Afdeling 6. De belastingsvermindering voor dakisolatie 9
2.7. Afdeling 7. Bevriezing index subsidies 9
3. Stemming 11
Gebruikte afkortingen 12

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak de aan haar toegewezen bepalingen van het ontwerp van programmadecreet 2017 op haar vergaderingen van 22 november en 13 december 2016. Het betreft de bepalingen van hoofdstuk 10. Financiën en Begroting (artikelen 40 tot 46) en van hoofdstuk 11. Inwerkingtreding (artikel 47).

1. Toelichting door de minister

Minister *Bart Tommelein* merkt op dat het ontwerp van programmadecreet een aantal fiscale initiatieven omvat die voortvloeien uit de begrotingsopmaak 2017.

1.1. Energetische renovatie

Eerst gaat hij in op de energetische renovatie. Wie vandaag een energiezuinige woning bouwt, wordt beloond met een halvering of zelfs een volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing gedurende vijf jaar. Het E-peil bepaalt of een gebouw energiezuinig is of niet. Tot nog toe geldt deze stimulans echter alleen voor nieuwbouw. De minister is ervan overtuigd dat de inspanningen voor energiezuinigheid ook bij renovaties moeten worden beloond. Dat is gebeurd bij de onroerende schenkbelasting, en nu gebeurt dit ook voor de onroerende voorheffing. Bij ingrijpende energetische renovaties zal de onroerende voorheffing van de gerenoveerde woning tijdelijk gehalveerd of zelfs volledig vrijgesteld worden. Ingrijpende energetische renovaties zijn verbouwingsprojecten waarbij resoluut gekozen wordt voor energiezuinigheid. Hierbij worden de technische installaties vervangen en wordt minstens 75 percent van de buitenschil van het gebouw geïsoleerd. Wanneer een eigenaar daardoor een E-peil behaalt van maximaal 90, dan wordt de onroerende voorheffing voor vijf aanslagjaren gehalveerd. Wanneer de eigenaars een E-peil van maximaal 60 bereiken, zullen ze gedurende vijf jaar geen onroerende voorheffing moeten betalen voor de gerenoveerde woning. Deze maatregel is van toepassing voor stedenbouwkundige vergunningen die werden aangevraagd vanaf 1 oktober 2016. Op die datum werd de nieuwe maatregel bekendgemaakt. Deze stimulerende maatregel kan volgens de minister een boost geven aan de ingrijpende energetische renovatie, een nieuw begrip sedert 1 januari 2015. Deze maatregel beoogt een verbetering van de milieukenmerken van het woningpark, een stimulans voor de economische activiteit en voor de bouwsector in het bijzonder, en een substantiële lastenverlaging voor de betrokken eigenaars.

1.2. Investeringsaftrek voor materieel en outillage

Een tweede maatregel is de verlenging van de investeringsaftrek voor materieel en outillage. De Vlaamse Regering had eerder al maatregelen genomen om het nog belastbare materieel en outillage geleidelijk af te bouwen. De onroerende voorheffing op materieel en outillage is namelijk een verouderde en achterhaalde belasting, die enkel nog een financierend belang heeft. Men moet voorkomen dat deze belasting de bedrijven en het economisch initiatief gaat afremmen. Daarom heeft de Vlaamse Regering beslist om de dubbele investeringsaftrek voor nieuw materieel en outillage met drie jaar te verlengen, tot 2020. Investeringen in nieuw materieel en outillage in 2017, 2018 en 2019 zullen hetzelfde fiscaal voordeel opleveren als de voorbije drie jaren, en dit voor de aanslagjaren 2018, 2019 en 2020. De investeringen in nieuw materieel en outillage, die op zich volledig vrijgesteld zijn, worden bijkomend in mindering gebracht van het nog resterend belastbaar materieel en outillage. Deze investeringen leiden dus tot een toename van het vrijgestelde materieel en outillage en tot een versnelde afbouw van het bestaande en nog belastbaar materieel en outillage. Het belastbaar kadastraal inkomen (ki) aan materieel en outillage wordt zo geleidelijk aan en versneld verder afgebouwd.

Dit is een belangrijke maatregel. Het engagement zoals verwoord in het Vlaamse regeerakkoord, wordt hiermee gerealiseerd. Zo blijft men de bedrijven stimu-

leren om te investeren in nieuwere, en meer efficiënte machinerie met een lager energieverbruik, blijft men bedrijven stimuleren omdat de maakindustrie, die voor werkgelegenheid zorgt, een plaats heeft in Vlaanderen. Zo blijft men ook inzetten op een gunstig investeringsklimaat voor buitenlandse investeringen.

1.3. Zonnepanelen op nationale domeingoederen

In uitvoering van het zonneplan wil de minister een mogelijke hinderpaal wegnemen voor de installatie van zonnepanelen op nationale domeingoederen.

Een domeingoed is een goed dat aan de gemeenschap toebehoort, aan de staat, de gemeenschappen en gewesten, of de andere overheden en openbare instellingen. Deze domeingoederen zijn momenteel vrijgesteld van onroerende voorheffing, mits ze op zichzelf niets opbrengen en ook effectief voor een openbare dienst of een dienst van algemeen nut gebruikt worden. Als er op de domeingoederen zonnepanelen worden geplaatst voor eigen verbruik, dan blijft de vrijstelling van onroerende voorheffing behouden. Als men het dak echter verhuurt aan een energieleverancier of het productieoverschot verkoopt via het net, dan komt de vrijstelling in het gedrang. Men zou immers kunnen argumenteren dat er niet langer voldaan is aan de voorwaarde dat het goed op zich niets mag opbrengen.

De FOD Defensie heeft bijvoorbeeld meegedeeld dat deze bepaling een belemmering vormt om zonnepanelen te plaatsen op zijn domeingoederen zoals kazernes. Daarom voorziet het ontwerp van programmadecreet er in dat eventuele opbrengsten uit hernieuwbare energie de vrijstelling als nationaal domeingoed niet in het gedrang kunnen brengen. De minister merkt nog op dat deze maatregel alleen betrekking heeft op de domeingoederen. Scholen zijn onder welbepaalde voorwaarden ook vrijgesteld van onroerende voorheffing, maar dan op basis van een andere decretale bepaling. Het plaatsen van zonnepanelen op een schooldak brengt die vrijstelling hoe dan ook niet in het gedrang.

1.4. Toepassing van de win-winlening voor energiecorporaties

Een ander element in het kader van het zonneplan is de verduidelijking van de toepassing van de win-winlening voor coöperatieve vennootschappen. Deze vennootschappen worden nu expliciet opgenomen in de regelgeving, en dit om meer burgerinitiatieven mogelijk te maken. De maatregel wil in de eerste plaats nieuwe energiecorporaties mogelijk maken. Dit is een incentive voor initiatieven rond zonnepanelen bij scholen, gemeenten, sportclubs en anderen. Hierdoor kunnen de coöperanten bij dergelijke projecten ook genieten van een voordeel in de personenbelasting. Dat biedt opportuniteiten aan mensen die anders niet in zonnepanelen kunnen investeren, bijvoorbeeld omdat hun dak niet zongericht is. Vanaf 1 januari 2017 kunnen ze een energielening aangaan waarvan de rentevoet slechts één percent bedraagt. Dat zou een heel rendabele operatie moeten zijn voor verenigingen die het vaak financieel moeilijk hebben.

1.5. Afbouw belastingvermindering voor dakisolatie

In het ontwerp van programmadecreet werd ook de afbouw van de belastingvermindering voor dakisolatie opgenomen. Vanaf 2020 moeten alle woningen beschikken over een geïsoleerd dak. Vandaag bestaat er een dubbele subsidiëring met enerzijds de fiscale aftrek en anderzijds de energiepremies van de netbeheerders. De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om alleen de isolatiepremie te behouden. De werken die in 2017 worden uitgevoerd en gefactureerd, komen echter nog in aanmerking voor de fiscale aftrek op voorwaarde dat de aannemingsovereenkomst nog in 2016 werd gesloten en er in 2016 al een voorschot werd betaald. Het is dus de bedoeling om de komende anderhalve maand nog zoveel mogelijk mensen te

stimuleren om van dit fiscale voordeel gebruik te maken. Wie dit in het verleden steeds weer heeft uitgesteld, zal dus wel verplicht zijn om het nu te doen.

1.6. Technische wijzigingen aan regelgeving

Ten slotte zijn er in het ontwerp van programmadecreet nog een aantal technische punten opgenomen. De belastingverhoging bij laattijdige registratie bedroeg tot nog toe twintig percent, ook als de termijn met slechts enkele dagen overschreden werd en door externe factoren werd veroorzaakt. In dit ontwerp van programmadecreet wordt deze boete teruggebracht tot één percent, met een minimum van 100 euro, als de laattijdigheid maximaal 30 dagen is.

Er wordt een fonds opgericht met betrekking tot audits Europese Structuurfondsen. Het is de bedoeling om de middelen van de technische bijstand, die worden toebedeeld aan de Vlaamse auditautoriteit, in een enkel fonds te centraliseren zodat de benodigde audits mede vanuit dit fonds kunnen gefinancierd worden.

In het ontwerp van programmadecreet wordt ook de bepaling opgenomen die uitvoering geeft aan de beslissing van de Vlaamse Regering om de werkingsmiddelen niet te indexeren. Op deze maatregel zijn een aantal uitzonderingen van toepassing met betrekking tot Onderwijs, Werk en Welzijn. Het amendement dat werd ingediend op dit artikel, verduidelijkt dat de niet-indexatie ook bij het gemeenschapsonderwijs zal worden toegepast.

2. Bespreking

2.1. Afdeling 1. Vermindering van de onroerende voorheffing wat de ingrijpende energetische waarde betreft

Bij deze afdeling worden geen opmerkingen gemaakt.

2.2. Afdeling 2. Wijziging aan bepaalde vrijstellingsregelingen wat de onroerende voorheffing betreft

Koen Van den Heuvel denkt dat de trend inzake het niet langer belasten van materieel en outillage enkele jaren geleden al ingezet is. Toen Dirk Van Mechelen minister van Financiën en Begroting was, was er een compensatie voor de lokale besturen voor de maatregel rond materieel en outillage. Dat is nu weggevallen. Hij begrijpt dat men beslist om deze maatregel te verlengen. Dit is namelijk gunstig voor de concurrentiepositie van de ondernemingen en voor de vernieuwing van het industrieel patrimonium. Werd deze maatregel geëvalueerd? Zo ja, wat zijn de resultaten van deze evaluatie? Kan de commissie deze evaluatie inkijken?

Jan Bertels sluit zich aan bij de vragen van Koen Van den Heuvel naar een evaluatie van de oorspronkelijke maatregel. Bij de ingrijpende energetische renovatie is er sprake van een compensatie van minderinkomsten voor de lokale besturen. Bij de opmaak van de initiële begroting voor 2016 is er een discussie geweest over een soortgelijke compensatieregeling voor de lokale besturen, die door de maatregel rond materieel en outillage 190 miljoen euro dreigen te verliezen. Uit de discussie, waarbij ook Matthias Diependaele betrokken was, bleek dat de ingestelde compensatiemaatregel een aantal onrechtmatige mechanismen bevat. Toen werd er gezegd dat dit zou rechtgezet worden, maar dat is nog altijd niet gebeurd. Komt die rechtzetting er nog, of komt er een ruimere compensatie voor de lokale besturen? Dat zou nog beter zijn.

Matthias Diependaele erkent dat die vraag al verschillende keren gesteld is, ook aan de vorige minister. Het antwoord was telkens dat men vasthoudt aan het

huidige systeem en dat er geen oplossing zal komen. Hijzelf legt zich daarbij neer. Hij weet maar van één geval waar er een probleem is.

Minister *Bart Tommelein* antwoordt dat de Vlaamse Regering beslist heeft om de maatregel van de investeringsaftrek met drie jaar te verlengen. Als het aan hemzelf had gelegen, dan was er zelfs een onbeperkte maatregel gekomen. De compensatie voor de derving van de opcentiemen op de onroerende voorheffing op materieel en outillage werd stopgezet vanaf aanslagjaar 2015, waarvoor de uitbetaling normaal gezien in kalenderjaar 2016 zou hebben plaatsgevonden. Deze maatregel werd genomen bij de begrotingsopmaak voor 2016. Deze stopzetting ging gepaard met een overgangsmaatregel. Noch de stopzetting, noch de overgangsmaatregel worden gewijzigd.

De Vlaamse overheid heeft van het federale niveau niet alle nodige data gekregen om een doorgedreven evaluatie mogelijk te maken. De effecten van deze investeringen hadden echter duidelijk hun maximum nog niet bereikt.

Hij kan begrijpen dat er wel degelijk een compensatie komt voor de derving van opcentiemen ingevolge de maatregelen rond de ingrijpende energetische renovatie. Voor materieel en outillage zijn er op dit ogenblik inderdaad, buiten de overgangsmaatregel, geen compensaties meer voorzien. De vroegere compensaties waren een beslissing van de vorige regering.

Jan Bertels verduidelijkt dat hij geen kritiek heeft op de verlenging van de maatregelen rond materieel en outillage, maar wel op de onrechtvaardigheden in het basiscompensatiemechanisme dat voorzien werd bij de opmaak van de begroting 2015.

Minister *Bart Tommelein* antwoordt dat de stopzetting van de compensatie gepaard is gegaan met een overgangsmaatregel voor de kalenderjaren 2016 tot en met 2019.

Jan Bertels merkt op dat die overgangsmaatregel doorgetrokken wordt. Er was beloofd dat men zou zoeken naar een oplossing. Hij heeft nooit de boodschap gekregen dat men geen oplossing zou bieden. Hij kan zich in elk geval niet aansluiten bij de houding van Matthias Diependaele. Misschien beschikt deze over bijkomende informatie.

Matthias Diependaele repliceert dat hij dit opgemaakt heeft uit informatie die gericht was aan het parlement. Hij vindt dat de minister een goede maatregel heeft genomen. Deze maatregel werd initieel opgezet door minister Philippe Muyters.

Er is wel een problematisch geval. Het gaat om een gemeente van ongeveer 6000 inwoners, die ooit een elektriciteitscentrale op haar grondgebied had. Bij de afschaffing van de compensatie werd er gezegd dat een gemeente maar zoveel mag verliezen als er door het Gemeentefonds bijkomt. Vermits de elektriciteitscentrale stilgelegd is, zou men kunnen denken dat de compensatie niet meer nodig is. Die regeling is echter pas het jaar nadien ingevoerd. Het referentiejaar was het vorige jaar. Daardoor kreeg die gemeente op vier jaar tijd ongeveer vijf miljoen euro extra. Die regeling loopt af in 2019. Hoewel hij deze situatie betreurt, vindt hij het moeilijk om daar nu nog aan te morrelen. Elke gemeente heeft namelijk recht op een minimum aan zekerheid over haar inkomsten.

Minister *Bart Tommelein* kan daar niets aan toevoegen. Deze maatregel werd genomen bij de begrotingsopmaak voor 2016. Hij zet dat beleid voort.

Matthias Diependaele preciseert dat de investeringsaftrek werd ingevoerd door minister Philippe Muyters, dus door de vorige regering. De uitdoving van de compensatie materieel en outillage is een beslissing van deze regering.

Minister *Bart Tommelein* begrijpt dat de gemeenten zekerheid willen over hun inkomsten. Elke lastenverlaging voor de burgers en voor de ondernemingen kan echter een repercussie hebben op de gemeenten. Dat kan evenwel geen reden zijn om dergelijke lastenverlagingen niet meer door te voeren. De investeringen in het Gemeentefonds blijven onverminderd op 3,5 percent. Op een bepaald ogenblik werden ze afgetopt omdat er een duidelijke norm moest worden gesteld. De vorige en de huidige regering hebben daar niet aan geraakt, ook al liggen de interesten en de inflatie duidelijk lager dan de huidige stijging van het Gemeentefonds. Het gaat natuurlijk over afgeleide opcentiemen op belastingen die geïnd worden op hogere niveaus. Daar werd nu beslist om de lasten te verlagen voor de burgers. Hij denkt dat die investeringsaftrek materieel en outillage ook zorgt voor bijkomende investeringen en voor bijkomende economische activiteit. Dat zorgt voor jobs en voor bijkomende welvaart in de gemeenten. De Vlaamse Regering heeft weloverwogen beslist om deze maatregel te verlengen.

Jan Bertels heeft geen probleem met de verlenging van de versnelde investeringsaftrek, maar wel met de compensaties die in 2016 doorgevoerd werden, want die hebben perverse effecten. Op dat vlak kan hij dus niet akkoord gaan met Matthias Diependaele. Die perverse effecten hebben deels te maken met de keuze van een referentiejaar voor de berekening van de compensatie. Men zou dus het referentiejaar kunnen wijzigen, maar dat wil men blijkbaar niet.

Minister *Bart Tommelein* benadrukt dat het ontwerp van programmadecreet niets verandert aan dit systeem van compensatie. Hij wil voorkomen dat de discussie eindeloos doorgaat.

Björn Rzoska stelt vast dat de minister die maatregel verlengt. De vraag betreft dus eigenlijk een evaluatie. Zo heeft hij ook de vraag van Koen Van den Heuvel begrepen.

Minister *Bart Tommelein* benadrukt dat hij niet betrokken was bij de beslissing genomen in 2015. De evaluatie heeft niets te maken met de doorgevoerde compensaties, maar met de maatregel van dubbele investeringsaftrek op zich. Wat nu voorligt is een verlenging van de dubbele investeringsaftrek, er wordt hiermee niet teruggekomen op de eerdere genomen beslissingen over de compensatie.

Matthias Diependaele erkent dat er in een enkele gemeente een pervers effect is. Die gemeente heeft echter een gerechtvaardigde verwachting over haar inkomsten. Daarom zou hij het niet goed vinden dat men nu op die beslissing zou terugkomen. Hij stelt vast dat Jan Bertels in andere discussies nochtans veel belang hecht aan de rechtszekerheid van gemeenten.

Jan Bertels stelt vast dat de minister beslist heeft om niets aan die onrechtvaardigheid te doen. Als hij die vraag niet mag stellen bij het ontwerp van programmadecreet, dan zal hij ze stellen naar aanleiding van de beleidsbrief. In de gemeente waarover Matthias Diependaele het heeft is de situatie extreem. Deze maatregel heeft echter ook effecten voor andere gemeenten die minder krijgen.

Matthias Diependaele merkt op dat er niet met een gesloten enveloppe wordt gewerkt. Er is geen enkele andere gemeente die daardoor iets verliest.

2.3. Afdeling 3. De registratiebelasting

Bij deze afdeling worden er geen opmerkingen gemaakt.

2.4. Afdeling 4. Het fonds in het kader van de Europese structuurfondsen

Bij deze afdeling worden er geen opmerkingen gemaakt.

2.5. Afdeling 5. De win-winlening

Jan Bertels denkt dat dit een goede beslissing is. Hij wil dit echter nog verder in zijn finesses bestuderen.

2.6. Afdeling 6. De belastingsvermindering voor dakisolatie

Björn Rzoska begrijpt dat de minister de dubbele subsidiëring wil afschaffen. Hij vraagt zich af welk effect de vroegere subsidiëring en de belastingsvermindering in het verleden hebben gehad. Hoeveel dakisolaties zijn er in Vlaanderen gebeurd? Waarom wordt deze maatregel precies nu afgebouwd? Op dit vlak is er namelijk nog een hele weg af te leggen. Zal deze maatregel bijdragen tot een snellere isolatie van de daken, wat noodzakelijk is voor het behalen van de klimaatdoelstellingen? De minister wil blijkbaar de mensen die hun beslissing steeds hebben uitgesteld, onder druk zetten om dit jaar toch nog een beslissing te nemen.

Minister *Bart Tommelein* heeft uit recente studies begrepen dat de Vlaming een beperkte kennis heeft van de eigen energiefactuur. Het motiveren van de burgers van alle rang en stand om hun energieverbruik beter te leren begrijpen ziet hij als de grootste uitdaging. Verder moeten de mensen beter op hoogte zijn van de maatregelen die hun aansporen om bepaalde ingrepen te doen. Hij zet liever in op een totaalrenovatie waarbij niet alleen het dak wordt geïsoleerd, maar er ook gezorgd wordt voor dubbele beglazing en spouwmuurisolatie. Van zodra men drie initiatieven neemt in een periode van vijf jaar, zal men van de netbeheerder een verhoogde premie krijgen. Hij denkt dat dat motiverender zal werken dan de fiscale aftrek, die vooral motiverend is voor mensen die fiscaal geschoold zijn. Een fiscale aftrek heeft ook geen onmiddellijk effect. Bij het uitbetalen van een premie voelt de burger echter een onmiddellijk effect. In het inkomstenjaar 2013, aanslagjaar 2014 is er in 12.874 enkelvoudige aangiftes gebruik gemaakt van deze belastingvermindering en in 20.138 gemeenschappelijke aangiftes. Samen is dat goed voor 33.012 aangiftes. Hij vermoedt dat de mensen die van deze fiscale aftrek gebruik gemaakt hebben, ook een premie ontvangen hebben van de netbeheerder. Ze passeren dus twee keer langs de kassa. Deze maatregel heeft nog geen invloed op de begroting 2017, maar wel op toekomstige begrotingen, meer bepaald vanaf 2019. Op dat ogenblik wil hij een evenwicht gerealiseerd zien. De burenpremie kan een belangrijke rol spelen. Daarmee wil hij verschillende mensen in een bepaalde wijk aanzetten tot initiatief. Hij rekent op de lokale besturen om dat te stimuleren. In de komende jaren wil hij de mensen vooral informeren, niet alleen de gewone burgers, maar ook de ondernemers. De energiefactuur is nochtans een belangrijke factor die weegt op het rendement, naast de personeelskost. Daarbij denkt hij in het bijzonder aan de horeca. Daarom gebruikt hij het geld van de fiscale maatregel rond de dakisolatie liever voor andere investeringen.

2.7. Afdeling 7. Bevriezing index subsidies

De meerderheidsfracties dienen amendement nr. 1 in dat er toe strekt de bepalingen in het betreffende artikel eveneens van toepassing te verklaren voor de scholen van het gefinancierd gemeenschapsonderwijs. (*Parl.St*. Vl.Parl. 2016-17, nr. 944/2). Dit amendement werd reeds door de minister in zijn toelichting vermeld.

Jan Bertels en Joris Vandenbroucke dienen amendement nr. 5 in, waarin zij voorstellen artikel 46 weg te laten (*Parl.St.* Vl.Parl. 2016-17, nr. 944/6).

Jan Bertels licht toe dat artikel 46 voorziet in een meerjarige indexsprong met betrekking tot de subsidies voor veel organisaties, inclusief het onderwijs. Hij verwijst naar de kritiek van de Raad van State, die stelt dat dergelijke lineaire besparingen een aanzienlijke vermindering inhouden van het beschermingsniveau dat geboden wordt voor de in artikel 23 van de Grondwet opgesomde grondrechten. Ook het Rekenhof zegt dat lineaire besparingen niet het meest efficiënte middel zijn om beleid te voeren. Het gaat niet op om drie jaar lang de subsidies niet te indexeren, terwijl de verenigingen wel de gevolgen van de stijging van de levensduurte in hun dagelijkse werking ondervinden.

Matthias Diependaele betwijfelt dat er nu al een afkalving van de dienstverlening van de gesubsidieerde organisaties merkbaar zou zijn. Hij stelt ook dat de grondrechten niet worden aangetast.

Willem-Frederik Schiltz gaat akkoord met de vorige spreker en zegt dat de motivering van het amendement erg dramatiserend overkomt. Het is helemaal niet zo dat de grondrechten van de Vlamingen door deze niet-indexering worden geschonden. Bovendien worden er geen brute hakbijlbesparingen toegepast. Er zijn wel degelijk uitzonderingen in Onderwijs en Welzijn. Er wordt in deze sectoren fors geïnvesteerd. Hij meent dat de bezorgdheid van de Raad van State te begrijpen is, maar dat in werkelijkheid er geen probleem is met de grondrechten.

Joris Vandenbroucke wijst er op dat in het ontwerp van programmadecreet het niet indexeren van de subsidies meerjarig wordt doorgetrokken. Gelet op de stijgende levensduurte zal er wel een probleem ontstaan. De spreker verwijst ook naar de adviezen van de Vlor en de SAR WGG die het wel over botte besparingen hebben. Daarbij wordt precies naar dit artikel verwezen. De maatregel leidt wel degelijk tot grote problemen in de werking van scholen, welzijnsorganisaties en dergelijke. Vermits de niet-indexering voor drie jaar geldt, zal aan het einde van die periode de kwaliteitsvolle werking van de organisaties wel degelijk ondergraven zijn.

Matthias Diependaele merkt op dat dit een dovemansgesprek is. Hij bestrijdt ten stelligste dat deze bepaling de grondrechten van de Vlamingen schendt.

3. Stemming

Artikel 1 wordt unaniem aangenomen.

De artikelen 40 tot en met 45 worden aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

Amendement nr. 5 bij artikel 46 wordt verworpen met 3 stemmen voor en 10 tegen.

Amendement nr. 1 bij artikel 46 wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

Het aldus gewijzigde artikel 46 wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

Artikel 47 wordt aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

Het geheel van de aan de commissie toegewezen bepalingen wordt ten slotte aangenomen met 10 stemmen voor en 3 tegen.

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Jan BERTELS
Lieve MAES,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

FOD	Federale Overheidsdienst
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad